

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatusse koosoleku protokoll – 23.10.2008

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatusse koosolek

23.10.2008
Algus kell 11.00
Lõpp kell 13.00
Haapsalu NRK

Koosolekust võtsid osa juhatusse liikmed T. Viljat, H. Otsa, K. Viisimaa, J. Järve, T. Sihver, tegevjuht A. Lõoke

Puudusid juhatusse liikmed A. Leemets, K. Urb

Osalesid: Eesti Invaspordi Liidu peasekretär S. Falkenberg

Läänemaa Invaühingu liige S. Nõmmisto

Koosolekut juhatas T. Sihver, protokollis A. Lõoke

Päevakord:

1. Tutvumine Haapsalu NRK tööga Arvamused ja ettepanekud, arutelu
2. Eesti Patsientide Nõukoja pöördumine ühiskirjale toetuse saamiseks A. Lõoke
3. EPIK pöördumine leidmaks kandidaate, keda tunnustada EPI Koja 15.aastapäeval
4. Koostöökoja koosolekust 21.10.2008
5. Inva probleemidest Haapsalus S. Nõmmisto
6. Informatsioon
- 6.1 Kanal 2 saate Tantsud Tähtedega 3. hooajast
- 6.2 Koosolek Võidusambale ligipääsetavuse küsimuses 31.10.08
- 6.3 T. Sihveri osavõtt Prantsusmaal Clermont-Ferrandis toimuvast konverentsist „Puuetega õppurite sotsiaalne kaasamine 29.-30.10.2008

ARUTATI JA OTSUSTATI:

1. Kohtumine algas ekskursiooniga Haapsalu NRKs, kus põhjalikult tutvustati patsientide ravi- ja rehabilitatsioonivõimalusi.

Juhataja P. Eelmäe andis ülevaate HNRK viimase aja saavutustest ja probleemidest. 2001.a avati uus korpus, perspektiivis tahetakse luua kõnnilabor kliiniliseks kõnni- ja liikumisanalüüsiks. 2008.a lõpus hakkab selle heaks vahendeid koguma ETV Jõulutunnel. Taas hakati osutama lastele rehabilitatsiooniteenust. Suund on võetud sellele, et haiglas peaks olema igas päevas 3 t aktiivset tegevust (füsioteraapia, tegevusteraapia, sportlik/klubiline tegevus). HNRK plaanib hakata osutama välismaal nii tavalist koduteenust. Puudus on terves Eestis kõrge kvalifikatsiooniga füsioterapeutidest, 2015.aastaks on neid Eestis 900, aga peaks olema vajaduse järgi 1200. Aastas lisandub ca 50 värsket seljaaju traumaga inimest.

ELILI juhatus kogus kokku sihtgrupi soovid ja ettepanekud Haapsalu NRKle (**LISA 1**). Liikumispuudega inimestele valmistab tuska, et paljud teraapiad on mõne aasta jooksul läinud tasuliseks (veeprotseduurid, vannid jms), massaažikordade arv ebapiisav (8-10 päeva jooksul

5 massaaži ei ole piisav) füsioteraapia on vähenenud tunnilt 0,5 tunnini jne

P. Eelmäe oli nõus, et see on ebapiisav ja et Haigekassat tuleb targalt survestada. Selles osas on ELILil ja HNRKil suur ühishuvi ja koostöövalmidus. Haapsalu võtab suuna kindlale sihtrühmale – seljaaju vigastusega patsientidele, siis on ka oma vajadusi parem selgitada. Tuleb alustada läbirääkimisi Haigekassaga.

P. Eelmäe nõustus, et kindlasti peaks olema olema toimetulekuprogramm värskele selja- ja kaelatraumadega patsientidele. Sisuks riietumine, siirdumine voodist toolile ja tagasi, hügieenitoimingud, toidu valmistamine ja söömine, ratastooli harjutussõit välitingimustes, siirdumine toolilt autosse ja tagasi jms. Praegune füsioteraapia keskendub venitustele ja võimlemisele andmata enesega toimetulemise oskusi. Toimetulekuõpetaja ratastoolikasutajatele loodetakse tööle võtta 2009.a.

Kindlasti on saab aidata lähitulevikus invasportlasi koormustestimise osas.

P. Eelmäe tänas ettepanekute eest ja lubas need personaliga koos läbi arutada ja võimalusel arvesse võtta. Kaaluda tulevikus ka ELIList esindaja HNRK nõukogusse määramist.

P. Eelmäe esitas kutse ELILi liikmetele osavõtuks Tartu Ülikoolis 20.-22.11.2008 toimuvale rahvusvahelisele kongressile: 5TH CONGRESS OF BALTIC SPINAL CORD SOCIETY

OTSUSTATI: korraldada regulaarseid nõupidamisi, et tekiks parem kontakt ja võimalus ühiseid probleeme arutada/lahendada.

2. OTSUSTATI: mitte toetada Eesti Patsientide Nõukoja pöördumist (**LISA 2**), kuna see on väga segaselt ja ebakonkreetselt sõnastatud.

3. OTSUSTATI: ELILi kandidaadid, keda esitada EPIKile tunnustamiseks EPIK

15.aastapäeval:

Mihkel Aitsam, Heldur Otsa, Maire Peirumaa, Sven Nõmmisto.

4. Koostöökogu koosolek toimus 21.10.08. Ülevaate koosolekul räägitust andis tegevjuht. Kokkukutsujaks pooleks oli Foorum. Põhiküsimus, mis huvitas, oli 2009 riigieelarve eelnõus puuetega inimeste eelarveread. R. Rahuoja sõnul on eelarve koostamine olnud ministeeriumile väga pingeline. Eelarve maht suurenes, kuid suurenemine on sisse kirjutatud erinevatesse seadustesse. SoM jäi 2,6 miljardiga miinusesse. Tehti kulude kärpimisi: kaovad koolilaste ranitsatoetused, isade puhkus jms. Praegu vaja leida veel kate 0,5 miljardile. Abivahendite puhul katab tõus praktiliselt käibemaksu tõusu 5%lt 9%le. Rehabilitatsiooniteenuse puhul tuli 2008.a juurde 1,8 milj, kuna jäägid on õnneks ülekantavad. Suurenesid psüühiliste erivajadustega inimestele ettenähtud vahendid – põhiliselt hooldekodude koha eest tasumiseks. HMNsse laekumised vähenevad ja sellega seoses ka kindlasti projektitoetusteks ettenähtud rahad MTÜdele. Hasartmängumaksu seaduse eelnõu on kooskõlastusringil, sisse on kirjutatud ka 1% sõltlastega tegelemiseks. HMN novembrikuu istungil tuleb arutamisele võrgustiku rahastustaoetus.

OTSUSTATI: Informatsioon võeti teadmiseks.

5. Kuulasti Läänemaa IÜ liikme **S. Nõmmisto** informatsiooni invaprobleemidest Haapsalus ja Läänemaa IÜs.

1. Koostööd Haapsalu Linnavalitsusega võib heaks hinnata. Puuduseks on invaeksperti

puudumine ligipääsetavuse alal – Haapsalus võiksid, arvestades linna spetsiifikat, liikumisolud liikumispuudega inimestele palju paremad olla.

2. Invaühingus on praegu identiteedikriis – ühingu esimehe koht on lahtine, tegijad on vanad ja väsinud, nagu on see ka paljudes teistes ühingutes üle Eesti. Tegevuses puudub selge visioon prioriteetidest. Rohkem tuleks suruda linna eripärale: liikumispuudega inimeste ravi Haapsalu NRKis, liikumispuudega laste sanatoorne kool, Haapsalu võiks olla liikumisvabaduse vallas riigis esirinnas.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks. Võtta kavva korraldada Haapsalu Linnavalitsusega nõupidamine liikumisvabaduse kaardistamiseks.

6. Informatsioon

6.1 Kanal 2 saate Tantsud Tähtedega 3. hooajast – igasse otsesaatesse on taas kutsutud liikumispuudega inimesi. Tegevjuht on korraldanud külastused ühingu tegevuse kohta, nagu eelmistel aastatel. Annetuse jaotamise komisjon vaatab üle ja vajadusel täpsustab annetuse jaotamise põhimõtted ja taotluse vormi enne juhatusele kinnitamiseks esitamist.

6.2 Koosolek Võidusambale ligipääsetavuse küsimuses. Reedel, 31. oktoobril toimub kohtumine abilinnapea Taavi Aasa ja abilinnapea Merike Martinsoniga Vabadussõja Võidusambale ligipääsetavuse probleemi arutamiseks. Tallinna Puuetega Inimeste Kojas toimuvast arutelust kutsutakse osa võtma ka võidusamba projekti tellinud ja selle koostamist juhtinud kaitseministeeriumi esindajad.

6.3 T. Sihveri osavõtt Prantsusmaal Clermont-Ferrandis toimuvast konverentsist (FIMITIC-i kutsel) „Puuetega õppurite sotsiaalne kaasamine 29.-30.10.2008 – sõiduks ettevalmistused on tehtud, isiklikuks abistajaks on kaasas inimene, kes täidab ka tõlgi kohustusi.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Novembrikuu koosolek toimub 26.11.2008 Endla 59

Tiia Sihver
Auli Lõoke

koosoleku juhataja
protokollija